

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 96:

Forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af nærhedsprincippet.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 23/2 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Spørgsmålet om nærhedsprincippet behandles i regeringens forhandlingsgrundlag til regeringskonferencen 1996. Lad mig citere de relevante afsnit:

»Den danske regering går ind for en styrket anvendelse af nærhedsprincippet. Hvad kan bedst løses i EU, og hvad løses bedst nationalt? Der må ikke ske forringelser af allerede opnåede resultater på f.eks. miljøbeskyttelsesområdet.«

og videre:

»Den danske regering vil arbejde for en præcisering af nærhedsprincippet. Dette kan eksempelvis ske ved i de enkelte artikler udtrykkeligt at angive, hvad EU kan vedtage. De fleste beslutninger træffes bedst tæt ved borgerne. Der er behov for en klar fordeling af opgaver mellem EU og medlemsstaterne.«

Regeringen vil altså ikke som foreslået af Enhedslisten lade sig nøje med i EU at arbejde for, at nærhedsprincippet gennemføres i overensstemmelse med den nu mere end tre år gamle Edinburgh-Afgørelse. Tværtimod vil regeringen på regeringskonferencen arbejde for, at nærhedsprincippet styrkes og præciseres også i forhold til Edinburgh-Afgørelsen.

På den baggrund kan regeringen ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Jacob Buksti (S):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg finder det noget besynderligt her i dag at skulle tage stilling til et beslutningsforslag, der efter selve forslaget korte tekst opfordrer regeringen til i EU at kræve nærhedsprincippet gennemført, og hvor det fremgår af de temmelig omfattende og stærkt unionskritiske bemærkninger til forslaget, at det skal ske på en sådan måde, at dets anvendelse og indhold bringes i overensstemmelse med de løfter, som blev givet til den danske befolkning forud for folkeafstemning den

18. maj 1993, hvilket forslagsstillerne mener at kunne påvise ikke er tilfældet i dag.

Når jeg finder det besynderligt, skyldes det, at det i den danske regerings forhandlingsoplæg til EU's regeringskonference, hvorfra der også blev citeret af udenrigsministeren, hedder:

»Den danske regering går ind for en styrket anvendelse af nærhedsprincippet. Hvad kan bedst løses i EU, og hvad løses bedst nationalt? Der må ikke ske forringelser af allerede opnåede resultater på f.eks. miljøbeskyttelsesområdet.

Den danske regering vil arbejde for en præcisering af nærhedsprincippet. Dette kan eksempelvis ske ved i de enkelte artikler udtrykkeligt at angive, hvad EU kan vedtage. De fleste beslutninger træffes bedst tæt ved borgerne. Der er behov for en klar fordeling af opgaver mellem EU og medlemsstaterne.«

Sådan står der faktisk i regeringens forhandlingsoplæg, og det ved forslagsstillerne udmærket. Det dækker helt Socialdemokratiets holdning, og det gør det fortsat, når vi nu må afvise Enhedslistens forslag.

Vi kan ikke støtte Enhedslistens forslag, fordi vi finder det utidigt i forhold til den proces, der netop er startet, og fordi der tydeligvis er tale om blot at markere Enhedslistens indfaldsvinkel, som hviler på en dybt rodfæstet unionsmodstand, en modstand, som Socialdemokratiet ikke kan deltage i, hvilket ikke er udtryk for, at vi ikke mener, at der skal gennemføres forbedringer i det eksisterende samarbejde med vægt på større åbenhed, mere nærhed og demokrati.

Det mener vi er dækket af regeringens forhandlingsoplæg, og vi er sikre på, at det vil vi få rig lejlighed til at vende tilbage til, når resultaterne af regeringskonferencen til sin tid skal diskuteres.

Charlotte Antonsen (V):

I Venstre er vi enige i, at nærhedsprincippet skal styrkes, og vi så også gerne, at man på regeringskonferencen nåede frem til et egentligt kompetencekatalog, så man på forhånd kan se, hvad der er et EU-anliggende, og hvad der er et nationalt anliggende.

Men Enhedslistens forslag duer ikke. Man kan ikke kræve noget. Når man er 15 lande, der skal blive enige, må man forhandle, man må bøje sig mod hinanden; ellers kan man ikke nå noget resultat.

Henriette Kjær (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi af den opfattelse, at der skal være knivskarpe retningslinjer for, hvad EU skal beskæftige sig med, og hvad de enkelte lande skal tage sig af. Og i Maastricht-Traktaten er nærhedsprincippet blevet fastslået som et grundlæggende princip i EU-samarbejdet.

Det Konservative Folkeparti ønsker en stærkere og mere konkret udformning af nærhedsprincippets anvendelse, så f.eks. områder i relation til velfærdssamfundet ikke omfattes af samarbejdet.

Der er i øvrigt en lang række områder, som vi mener landene selv skal regulere, og hvor EU skal blande sig udenom.

Kommissionens arbejde med at gennemgå direktiver med videre med henblik på en vurdering af disse i forhold til nærhedsprincippet skal gøres mere synligt og være mere effektivt.

Det er ærlig talt ikke mange direktiver, der er blevet dømt til at være i strid med nærhedsprincippet, men der er ingen tvivl om, at der selvfølgelig findes en del direktiver, man godt kunne føre tilbage til de enkelte medlemslandes egen kompetence.

Så det er et konservativt ønske, at man prikker lidt til Kommissionen, så de får sat fart på processen. Hver gang Kommissionen kommer med et nyt initiativ, skal forslaget faktisk indeholde en begrundelse for dets berettigelse ud fra nærhedsprincippet. Denne del af Kommissionens forpligtelse burde også have større opmærksomhed. Der skal ikke lovgives i EU, hvis det ikke er en klar fordel, at landene samlet bliver enige om nogle fælles regler og retningslinjer.

Men så står vi her med Enhedslistens beslutningsforslag, hvor de vil pålægge regeringen i EU at kræve nærhedsprincippet gennemført. Og helt ærligt: Jeg ser det som et overflødigt forslag, for stort set alle partier herinde er jo fuldkomment enige i denne sag: Nærhedsprincippet skal gennemføres, og det har skiftende regeringer da også arbejdet på, siden man vedtog Maastricht-Traktaten.

Jeg vil derfor ikke være med til at pålægge regeringen noget som helst og slet ikke noget, den allerede arbejder på, bare fordi Enhedslisten skal markere sig. En gang imellem må vi holde ministrene i ørerne i Folketingets Europaudvalg. Det gør vi, når en minister er blevet fedtet for meget ind i et direktiv, der efter vores mening er overflødigt, og hvor tingene ville kunne klares

bedre lokalt. Så giver vi vores mening til kende i udvalget, og det vil vi blive ved med.

Men efter min mening er vi i Folketinget overordnet enige om linjen i forhold til nærhedsprincippet, og vi behøver ikke et beslutningsforslag for at fortsætte dette arbejde.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at jeg er lidt skuffet over den konservative linje i den her sag. Jeg har ellers i B.T. den 9. februar læst en udtalelse af hr. Hans Engell, hvor han siger:

»Vi vil være på stikkerne over for nye EU-initiativer og vil kunne forfølge sagerne til Domstolen. Det kan vi kun, hvis nærhedsprincippet får kød og blod på i form af et juridisk indhold.

Det, som ingen har turdet sige indtil nu, er jo, at EU's reguleringer går meget vidt. For hvis man siger det – så bliver man beskyldt for at gå EU-modstandernes ærinde.«

Men hr. Hans Engell mente altså alligevel, at han burde gå ud og sige det klart og tydeligt, også selv om han kunne blive mistænkt for at gå EU-modstandernes ærinde, fordi han jo dermed erkendte, at på det punkt havde vi faktisk ret. Derfor skuffer det mig lidt, at De Konservative så i dag viger tilbage for at tage konsekvensen.

Så vil jeg godt sige til fru Charlotte Antonsen, at der må være en misforståelse i hendes læsning af Enhedslistens forslag – nu ved jeg ikke, om hun fortsat er i stand til at følge debatten – for vi kræver alene, at det bliver opfyldt, som landene jo gav tilsagn om. Med henblik på at få Danmark til at stemme ja den 18. maj 1993 gav man den danske befolkning løfter. Og alle landene var jo enige om at give de løfter; senere hen har man ikke villet opfylde dem. Så synes jeg godt, at vi kan kræve, at de bliver opfyldt. Det er da i virkeligheden et beskedent forslag. Vi kræver kun, at en aftale, som man har sagt til danskerne at man kunne levere, bliver leveret, at den vare, som man stillede danskerne i udsigt, hvis de stemte ja den 18. maj 1993, nu skal leveres. Det synes jeg da ikke ville være ubeskedent, vil jeg gerne sige til fru Charlotte Antonsen, at gå ned i EU og sige; og det er det, der ligger i vores forslag.

Anne Baastrup (SF):

Forslaget er jo ganske overskueligt og går ud på, at regeringen skal kræve, at nærhedsprincippet gennemføres. Det er en god idé, og det kan jeg forstå at samtlige partier stort set er enige om.

SF støtter naturligvis forslaget, da det jo er helt i forlængelse af den aftale, som vi dels indgik med partierne bag det nationale kompromis og Edinburgh-Afgørelsen. Skal vi have EU til at blive et folkeligt projekt, er det absolut nødvendigt, at subsidiaritetsprincippet fortolkes som et nærhedsprincip, samt at Kommissionen afholder sig fra at lovgive på den detaljerede måde, som den stadig væk finder på.

Kommissionen *må* nu forstå, at det handler om det mindst indgribende initiativ, hver gang der er en valgmulighed, og starter man en lovgivningsproces, skal det være i form af overordnede principper frem for detaljer. Men samtidig skal vi jo passe på at gå på to ben, vi skal jo passe på, at miljøinitiativer om grænseoverskridende problemer ikke afvises netop med henvisning til nærhedsprincippet.

Det er SF's projekt med EU, at det skal bevares. Hvis det er sådan, at Kommissionen og de lovgivende myndigheder i øvrigt i EU ikke forstår, at der skal andre boller på suppen, der skal andre måder at lovgive på end den detaljerede måde, man gør det på, så falder det sammen, så får vi ikke den udvidelse af EU, som vi har ambitioner om, så bliver det ét stort rod, og det synes SF ikke er nogen specielt god idé.

Bjørn Elmquist (RV):

Lad mig starte med at sige, at vi i Det Radikale Venstre mener, at der er masser af grunde til at kritisere EU-samarbejdet for den manglende subsidiaritet eller nærhed og det manglende demokrati. Her har vi ikke holdt os tilbage, og det er der mange andre der heller ikke har. Så langt, så godt.

Man kan sige, at i den forstand er dele af Enhedslistens analyse på linje med vores opfattelse af det, men det, som er specielt, er jo, at vi nu har nogle muligheder for en fremadrettet aktion, og at vi kan konstatere både ved denne debat og ved debatter i Europaudvalget og i offentligheden generelt, at der jo heldigvis igen er meget stor enighed og meget stor opbakning om regeringens forhandlingslinje til regeringskonferencen: At der skal gives mere indhold, mere reelt indhold til kravet om subsidiaritet.

Det fører mig så ind på terminologien, for det er måske rigtigt nok, hvad der står i bemærkningerne til forslaget, at prøver man at oversætte subsidiaritet til mere forståeligt dansk, er nærhed ikke det mest rammende, det er ikke det mest adækvate udtryk på dansk.

Omvendt ligger der nogle signaler i, at vi har valgt – og jeg har været med til det i 1980'erne, da vi drøftede det her i de første faser – at pege på ordet nærhed, og det ville da være fint, om vi måske også efterhånden internationalt, i de forskellige anvendelser rundt omkring i landene, kunne få erstattet udtrykket subsidiaritet med noget, der mere direkte svarer til nærhed.

At vi alle sammen bruger nærhed i det danske Folketing og i den danske debat hænger jo sammen med, at deri ligger der klar angivelse af, hvad det er, vi vil med det, og at det ikke bare er en overtagelse af den katolske tros socialpolitik, for det er vel derfra og vel egentlig dér, det har mest indhold.

Så jeg synes ikke, vi skal udskifte ordet nærhed, men vi skal arbejde på under denne regeringskonference at give ordet nærhed et reelt indhold, og det er der masser af muligheder for. Der er en del modeller på banen – eller på bordet, vil jeg snarere sige, det er nok mere præcist – og så er det om dels at finde ud af, hvad for en af dem vi helst vil have, og hvad for en der så bedst kan leve op til de ønsker, som vi meget bredt nærer, både i Folketinget og i den danske offentlighed, og så derefter arbejde for, at vi kan få stor opbakning til det. Det skal så være mit sidste ord i denne forbindelse.

Danmark står heldigvis heller ikke alene med dette synspunkt. Det er muligt, at mange føler, at vi en overgang stod ganske alene, men det er en tanke, der vinder frem, og det er en erkendelse, som måske i nogle lande er smertelig, men som i hvert fald er voksende: at hvis ikke man får givet det her begreb et reelt indhold og ikke bare lader det forblive ved skåltaler og præambler, og hvad ved jeg, men lægger det ind i artiklerne, operative artikler, der har et egentligt rugbrødsindhold, så kommer man ingen vegne, og så er EU-samarbejdets ambitioner dømt til at mislykkes.

Så det er da godt, at Enhedslisten vil være med til at prøve at give EU-samarbejdet realistiske udviklingsmuligheder. Tak for det.

Niels Højland (FP):

Jeg vil ikke kritisere Enhedslisten for det foreliggende forslag. Det hele er et spørgsmål om folkestyre og demokrati; det er noget af det, vi har lang tradition for her i den nordlige del af Europa.

Spørgsmålet er jo med det nærhedsprincip, om befolkningen føler, at de har nogen indflydelse, om der er det nærhedsprincip, som man

har talt så meget om. Der er i hvert fald nok mange, der føler, at den ikke er der; det er bare noget, man taler om.

Det er ikke bare i det store system, det er helt ude i kommunerne, helt ude ved den lille embedsmand derude, der forklarer en borger: Jamen det er en beslutning, der er truffet i EU-regi, og vi kan ikke lave om på det.

Derfor er det vigtigt, også hvis EU-systemet skal udvikle sig i en positiv retning og i det hele taget skal overleve, ja, det er nødvendigt, at der virkelig bliver taget fat om de her problemer, altså at nærhedsprincippet bliver ført ud i livet, så den almindelige borger kan forstå det og kan se værdien af det.

Det er jo alle erhvervsgrupper, der er ramt af dette her. Det er både landbrug, fiskeri og industri, der føler de snærende bånd i EU-systemet, og de føler i hvert fald, at det nærhedsprincip, man har talt så meget om, bare er noget, man har talt om. Derfor må man håbe – uanset Enhedslistens eller andres forslag – at det virkelig er noget, man tager fat på, hvis man mener noget med, at EU-systemet skal udvikle sig i en positiv retning og ikke blive noget, der bare går i opløsning og går op i bureaukrati.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi står så med endnu et af disse forslag, som et klart flertal her i Folketinget, efter hvad man hører her ved førstebehandlingen, er tilhængere af, men som alligevel, hvis man kan spå bare en anelse, vil blive nedstemt, når det kommer til anden og sidste behandling. Man kan jo undre sig over, at vi talrige gange skal stå i den her situation, hvor de forskellige partier ikke vil tage konsekvensen af deres egne holdninger.

I dette beslutningsforslag, som er fremsat af Enhedslisten, bliver regeringen opfordret til at kræve nærhedsprincippet gennemført i overensstemmelse med de løfter, som den selv har været med til at give forud for folkeafstemningen i 1993, herunder løftet om, at de nationale beføjelser er hovedreglen, mens EU's beføjelser er undtagelsen.

Den ene ordfører efter den anden stiller sig herop og bekræfter, at det er rigtigt, og det er vigtigt, ellers kan EU ikke komme til at fungere, som vi gerne vil have det, osv. Og så slutter man i øvrigt af med at sige: Så derfor stemmer vi imod forslaget.

Det er en mærkelig måde at behandle initiativer på her i Folketinget, men det er desværre ikke første og sandsynligvis heller ikke sidste

gang, vi bliver udsat for den situation her i Folketinget.

Det betyder jo bare, at det reelt kun er til festbrug, at man tager de her flotte fraser frem. Det er til festbrug, og når man skal have befolkningen overtalt til at stemme for en traktatændring, præcis som det var tilfældet i 1993, og som det også bliver tilfældet efter den revision af traktatgrundlaget, der begynder i Torino fredag. Da kan vi også forvente, at man, når man skal have et ja igennem til de ændringer, endnu en gang vil sige: Nu skal vi søreme også have EU til at fungere på en anden måde, og nu skal vi have trukket nærhedsprincippet frem som noget brugbart, osv. osv.

Man kunne høre det f.eks. på den konservative ordfører, som ellers rundt omkring i offentligheden klart har sagt, at nu skal vi søreme have det her nærhedsprincip bragt til udførelse. Og så kommer der her fra talerstolen, når vi nu skal diskutere realiteter: Ja, man kunne godt forestille sig fra konservativ side, at man prikker lidt til Kommissionen. Det var vist ordret citeret, at man »prikker lidt til Kommissionen«.

Hvis det er en konservativ opfattelse eller andres opfattelse, at vi kommer nogen som helst vegne på det her område ved at sige, at regeringen skal prikke lidt til Kommissionen, så tror jeg, man må tro om. Nu har man haft 4 år til at prøve at udmønte det her i praksis, og det har været en total fiasko indtil nu.

De ting, vi behandler i Europaudvalget, er jo kendetegnende for, at man ikke tager det her princip seriøst. Sidste fredag behandlede vi et direktivforslag om forældreorlov, et område, hvor vi i Danmark ikke har nogen som helst problemer med ordningerne, hvor vi har lovgivning på området, og hvor arbejdsmarkedets parter også selv tager hånd om de her ting. Ikke desto mindre er det alligevel dansk politik, at vi skal have et direktiv om forældreorlov.

Jeg kunne nævne mange andre eksempler. Vi behandler et hav af resolutionsforslag i Europaudvalget, hver eneste gang vi har møde. Flere får endda dansk støtte, regeringens opbakning, på grund af den uforpligtende karakter, resolutionsforslag har, i stedet for at man begyndte at sige: Var det overhovedet noget, EU skulle udtale sig om? Men sådan handler man ikke. Sådan handler man ikke i Europaudvalget, når vi behandler tingene, og åbenbart heller ikke, når man forsøger at trække det overordnede princip op her i salen.

Når der står i det nationale kompromis, at EU ikke skal bevæge sig ind på områder, der bedre eller lige så godt kan varetages af de enkelte lande, kræver det altså, hvis man skal tage det seriøst, at de partier, der står bag det nationale kompromis, selv tager det alvorligt og forsøger at få det efterlevet. Jeg må erkende, at det er der ikke meget der tyder på, desværre heller ikke efter den debat, som vi har haft her i dag.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak til de ordførere, der har vist reel, positiv vilje til at støtte gennemførelsen af de løfter, som blev givet den danske befolkning forud for folkeafstemningen den 18. maj 1993. Jeg må desværre sige, at hr. Kristian Thulesen Dahls bedømmelse af indholdet i denne debat jo er korrekt. Viljen hos flertallet af partierne er ikke til stede.

Jeg må indrømme, at jeg har svært ved at blive enig med mig selv, om jeg skal le eller græde, når jeg hører udenrigsministeren sige, at regeringen ikke kan støtte Enhedslistens forslag, for det går ikke langt nok. Ministeren mener, at Enhedslisten har været for beskeden i sine ønsker.

Jeg må sige, at den danske udenrigsminister og hans forgænger har siddet i EU-ministerrådsmøde efter EU-ministerrådsmøde og ladet hånt om nærhedsprincippet. Man har tilladt, at EF-Kommissionen konsekvent har tilsidesat nærhedsprincippet. Det tog 8 måneder efter Maastricht-Traktaten for EF-Kommissionen overhovedet at nå frem til en redegørelse om, hvordan nærhedsprincippet skulle anvendes.

Så blev der opstillet nogle retningslinjer, som Kommissionen skulle bruge, når den udarbejdede forslag, således at man skulle forhindre, at der kom forslag på områder, hvor det var landene selv, der skulle bestemme. Disse retningslinjer er aldrig blevet brugt til noget som helst. De er blevet arkiveret lodret et eller andet sted i EF-Kommissionens uendelige arkiver.

I stedet for er der sket det, at antallet af forhandlingskomiteer, kommissioner og lovforberedende hemmelige loger, der sidder og laver direktivforslag, stot og roligt er steget og steget siden da. Nu har vi, så vidt man ellers kan finde ud af det, over 400 komiteer, der sidder og producerer lovregler fra EU's side om alverdens detaljer, som vi faktisk altså fik løfte om, at EU aldrig skulle blande sig i. Det er praksis. Praksis er, at nærhedsprincippet aldrig er blevet gennemført, aldrig er blevet bragt i anvendelse, og

at alle regeringerne, inklusive den danske regering, ved vedtagelsen af det ene direktiv efter det andet i praksis har overtrådt nærhedsprincippet gang på gang.

Derfor kræver vi nu, at den danske regering lever op til de løfter, som den har givet den danske befolkning. Den danske regering har bildt den danske befolkning ind, at nærhedsprincippet ville blive gennemført. Man kom hjem fra topmødet i Edinburgh i december 1992 og sagde til den danske befolkning: Hvis I stemmer for Maastricht-Traktaten, betyder det, at nærhedsprincippet vil blive gennemført, så betyder det – som der stod i teksten dengang – at nationale beslutninger skulle være hovedregelen og EU-beslutninger kun skulle være undtagelsen.

Derfor er vores forslag alene et forslag om, at man tager de forpligtelser, som man selv har påtaget sig, alvorligt, og at man indfrier de løfter, som man gav den danske befolkning.

Det synes jeg ikke jeg ser nogen som helst vilje til. Den danske regering har lavet et udspil til regeringskonferencen, hvor man har opprioriteret alle mulige andre sager. Nærhedsprincippet er nævnt. Det er nævnt i alle tekster. Som hr. Elmquist var inde på, står det i alle præambler, men det kommer ikke til realitetsbehandling på regeringskonferencen, for den danske regering giver det reelt ingen prioritering. Det er alle mulige andre sager, man har nævnt, og det er, som man også har meddelt Folketinget, dem, som står øverst på listen.

Når man så samtidig tilkendegiver, at man vil nedstemme dette forslag, ja, så er det jo en klar markering, også til de andre lande i EU, om, at på dette punkt bliver der ikke realitetsforhandlinger på regeringskonferencen. Jeg må desværre sige, at den bedømmelse har hr. Kristian Thulesen Dahl fuldstændig ret i.

Hr. Bjørn Elmquist mente, at situationen var sådan, at Danmark ikke stod alene med dette krav. Det er vel nok rigtigt, at også Storbritannien støtter et sådant synspunkt. Men derudover er det vanskeligt at få øje på, hvilke af de store, unionsivrige lande der reelt kæmper for nærhedsprincippet.

Derfor vil det kræve, hvis Danmark skulle gøre en virkelig indsats på det her punkt, at man virkelig prioriterede det, at man virkelig satte det øverst på dagsordenen, og at man sagde: Før vi begynder at diskutere nye unionsskridt, hvilket regeringskonferencen jo handler om, var det måske på sin plads, at man indfrie de løfter, man gav befolkningerne i EU før folkeafstem-

ningen den 18. maj 1993, at man tog fat på at indfri alle de ting, som man gik ud og sagde om åbenhed, nærhed og demokrati, og jeg ved ikke hvad, før folkeafstemningen.

Men det vil man ikke. Man lægger det bag sig og går i stedet for i gang med at vedtage endnu mere union, endnu flere unionsskridt, endnu flere flertalsafstemninger.

Hvis man skal gå konkret ind i det, vil jeg spørge udenrigsministeren, om det faktisk ikke er rigtigt, at systemet i EU er sådan, at der på de vigtigste områder, nemlig det indre marked, landbrug, fiskeri og handel, findes en situation, hvor nærhedsprincippet overhovedet ikke gælder.

Er det ikke korrekt, hr. udenrigsminister, at i det indre marked, som er det område, hvor der udstedes flest love fra EU's side – formentlig over halvdelen af de love, der vedtages, vedtages efter paragrafferne om det indre marked – dér gælder nærhedsprincippet ikke, dér er det aldrig blevet sat i værk? Kommissionen anerkender ikke og tager ikke hensyn til nærhedsprincippet ved udarbejdelsen af sine forslag, når det gælder det indre marked.

Det gælder heller ikke, når det er landbrugsregler, det drejer sig om. Der kan vedtages alt om bananer, krumme agurker, og jeg ved ikke hvad, uden hensyn til noget som helst nærhedsprincip. Fiskeri, handelspolitik, industripolitik: Der findes ikke noget nærhedsprincip; det er aldrig blevet taget i brug.

Jeg vil gerne høre, om det er en korrekt udlægning fra Enhedslistens side, at det end ikke er blevet bare principielt tilkendegivet på de områder, men at vi dér rent faktisk har en konsekvent tilsidesættelse af nærhedsprincippet, det vil sige på alle de områder, hvor EU hele tiden med lovgivning griber ind i danskerne dagligdag.

Det gælder, når det drejer sig madvarer, det gælder på området drikkevand, den kommende lovgivning om drikkevand. Man vil fra EU's side til at regulere vores beskyttelse af drikkevand her i Danmark. Selv om det efter nærhedsprincippet helt klart og tydeligt er en dansk opgave at regulere og beskytte drikkevand, vil man nu til at lave drikkevandsdirektiver. Det er i eklatant strid med nærhedsprincippet.

Men har den danske regering sagt, at det må EU ikke beskæftige sig med? Det tror jeg ikke den danske regering har sagt. Jeg tror beklageligvis – men det kan ministeren jo modsige, hvis det ikke er rigtigt – at den danske regering hver

eneste gang, der er blevet fremlagt et direktivforslag efter artikel 100 A i Maastricht-Traktaten om det indre marked, uden undtagelse har accepteret, at disse forslag kom til behandling, også selv om de gang på gang har været i modstrid med nærhedsprincippet.

Hvis det er forkert, og hvis den danske regering i nogle tilfælde – i enkelte tilfælde – skulle have gjort indsigelse, vil jeg gerne høre det. Men jeg tror det ikke, jeg har aldrig hørt om det, og dermed har den danske regering jo i praksis i den ene sag efter den anden godkendt den konsekvente tilsidesættelse af nærhedsprincippet, som finder sted.

Så vil jeg blot slutte med at sige, at jeg tror, hr. Elmquist lidt har misforstået Enhedslistens hensigter med dette forslag. Vi tror faktisk ikke på, at det vil kunne lade sig gøre at demokratisere EU; vi har ikke fremsat dette forslag i den illusion, at det ville være muligt. Vi har blot og bart fremsat forslaget for at opnå den elementære retfærdighedshandling, at det, som var grundlaget for den danske folkeafstemning den 18. maj 1993, det, som man brugte som argumentation for at få danskerne til at stemme ja, har man da i det mindste fra det flertals side, det flertal, som gik ud og anbefalede et ja ved folkeafstemningen, en forpligtelse til at forsøge at få indfriet.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):
Hr. Keld Albrechtsen spørger, om nærhedsprincippet gælder på det indre markeds område. Svaret er: Ja, selvfølgelig.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Når udenrigsministeren nu mener, at nærhedsprincippet gælder for det indre marked, vil jeg gerne spørge, om den danske regering i noget tilfælde har forsøgt at håndhæve nærhedsprincippet. Når der er blevet fremsat et direktivforslag efter art. 100 A om det indre marked, har der da været tilfælde, hvor den danske regering har forsøgt at håndhæve nærhedsprincippet ved at meddele EF-Kommissionen: Dette forslag må ikke fremsættes, for det griber ind på områder, som henhører under det enkelte lands egen lovgivning?

Eller er det sådan, at den danske regering konsekvent har accepteret, at disse forslag er blevet fremsat? Er det sådan, at der i forvaltningskomiteerne, hvor der jo administrativt vedtages hundredvis af EU-love hvert år om

alle mulige detaljer, eksisterer eksempler på, at Danmark, når der kommer et forslag, som strider imod nærhedsprincippet, har gjort opmærksom på, at dette forslag slet ikke skal til behandling, for det må EU ikke vedtage? Eller er det sådan – hvad jeg har en ubehagelig mistanke om – at Danmark i praksis har godkendt den måde, Kommissionen arbejder på, og accepteret, at disse forslag kom til behandling?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Hr. Keld Albrechtsen spørger, om den danske regering har anvendt nærhedsprincippet. Svaret er ja. Hvis hr. Keld Albrechtsen er interesseret, kunne han ved at stille spørgsmål i Europaudvalget få dette belyst.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen kunne ministeren ikke blot give ét eksempel, for det ville da glæde mig overordentligt, hvis den danske regering har anvendt nærhedsprincippet og sagt til EU-Kommissionen: Dette eller dette forslag må ikke fremsættes, for det strider mod nærhedsprincippet, hvis EU går ind og blander sig i det.

Jeg anmodede blot om at få ét eller flere konkrete eksempler. Det er så muligt, at udenrigsministeren skal i gang med et meget omfattende eftersøgningsarbejde i sine arkiver for at finde et sådant eksempel, men jeg synes da, det kunne være interessant, om det er sket eller det ikke er sket.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 211: Forslag til lov om ændring af lov om byfornyelse og boligforbedring. (Ændret byrdefordeling ved store ombygningsudgifter).

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.

(Fremsat 27/2 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Nærværende lovforslag har til formål at etablere en ordning, som mere effektivt end det støtte-system, der er opbygget omkring den offentlige byfornyelse, kan modvirke, at en alt for stor del af ressourcerne til byfornyelse anvendes samfundsmæssigt urentabelt.

Forslaget går konkret ud på at gennemføre en ordning, hvorefter kommunalbestyrelsen afholder al offentlig støtte inklusive eventuelle tab på garantier efter loven til den del af de godkendte forbedringsudgifter, der dels er anvendt til ombygning af boliger, dels overstiger de vejledende rammebeløb for nyt almennyttigt boligbyggeri inklusive det såkaldte udfyldningstillæg på 10 pct. Staten skal altså ikke bidrage til den yderste del af et meget dyrt projekt.

Med henblik på at sikre, at projektet ikke blot etapedeles for at komme under rammebeløbet, foreslås endvidere, at der i forbindelse med afgørelsen af, om omkostningerne ligger under eller over rammebeløbet, tillægges den godkendte forbedringsudgift de forbedringsudgifter, som inden for en periode på 3 år før tilsgangstidspunktet er afholdt på ejendommens boliger. Fredede og bevaringsværdige bygninger foreslås undtaget fra ordningen.

Indledningsvis vil jeg oplyse, at jeg er meget opmærksom på den rejste problemstilling. Der er forekommet sager med pris- og omkostningsniveauer, som jeg finder man godt kan diskutere det rimelige i både set fra en samfundskonomisk synsvinkel og også ud fra en boligsocial synsvinkel. Jeg er derfor enig i det mere overordnede sigte, nemlig at sikre, at der sker en optimal udnyttelse af de forskellige støtte- og finansieringsmuligheder i den fremtidige byfornysesindsats.

Omkostningsniveauet i byfornyelsen er til stadighed genstand for diskussion. Manglende incitament for en række centrale aktører til at